

Kaupunginhallituksen vastaukset tarkastuslautakunnan keskeisiin huomioihin ja suosituksiin koskien vuoden 2022 arviointikertomusta

1) Tarkastuslautakunta suosittaa, että määrärahaylitykset tuotaisiin hyvän hallintotavan mukaisesti valtuuston päätettäväksi jo tilikaudella.

Määrärahojen systemaattista seuranta on parannettu ja parannetaan edelleen tarpeen mukaan. Keskeinen keino on puolivälitilanteesta tehtävä toteumaennuste.

2) Tarkastuslautakunta suosittaa, että suuruusluokaltaan merkittävät sopimukset hyväksyttäisiin valtuustossa (Pihlajalinnan ja kaupungin välinen sovintosopimus hyväksyttiin valtuustossa talousarviomuutoksena).

Hallintosäännön perusteella hallitus ja lautakunnat vastaavat sopimuksista. Periaatteellisella tasolla valtuustolla ei siten ole toimivaltaa sopimusasioihin. Asiaan voidaan ottaa kantaa hallintosäännön päivityksen yhteydessä.

3) Näkeekö kaupunginhallitus tarvetta sisäisen valvonnan käytäntöjen ja ohjeistuksen parantamisessa? Ja miten se aikoo tarvittaessa niitä kehittää?

Ohjeistus itsessään on ajan tasalla. Käytäntöjen parantaminen on tarpeellista. Ongelmia on ollut erityisesti sopimusvalvonnassa ja talouden seurannassa. Sopimusvalvonta on nykytilanteessa olennaisesti helpompaa, koska sote-sopimuksia Pihlajalinnan ja Kihniön kanssa ei enää ole. Taloudenseuranta on parannettu ja parannetaan edellä kohdassa 1 kuvatulla tavalla.

4) Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan talouden ennustamisen luotettavuuteen ja talousarvion toteutumien seurantaan tulee kiinnittää huomiota. Talousennusteiden tulisi antaa tilikauden aikana olennaisilta osin oikean kuvan tilikauden tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Talouden ennustamisessa loppuvuonna 2022 epäonnistuttiin. Tähän oli useampikin syy. Pääsyy oli, että vs. kaupunginjohtaja ja vs. kehitysjohtaja eivät osanneet tulkita käytössä olevaa talousdataa oikein. Myös ennakoimattomia menoja tuli loppuvuonna niin kaupungin omasta kuin ulkopuolisten palvelutuottajien toiminnasta. Sairaanhoidopiirin alijäämää jouduttiin kattamaan kuntayhtymän konserniohjauksen pettäessä. Sosiaali- ja terveystalouden siirtyminen kaupungilta hyvinvointialueelle on olennaisesti helpottanut talouden ennakoitavuutta.

5) Kaupungin omistamien kiinteistöjen vuokraamisessa noudatettavien periaatteiden laadinta ja käyttöönotto.

Kaupungin omistamien kiinteistöjen vuokraamista ulkopuolisille tapahtuu hyvin vähän. Toiminnan vähäisyyden vuoksi tällaisia periaatteita ei ole nähty tarpeelliseksi luoda. Mikäli vuokraamistoiminta lisääntyy esim. vanhalla lukiolla, voidaan asiaa tarkastella uudelleen.

6) Tarkastuslautakunta näkee tarpeelliseksi varmistua siitä, että kaikkien konserniyhtiöiden osalta toteutetaan aktiivista konsernihojausta ja -valvontaa.

Yhteisö, jossa kunnalla on määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Parkanon kaupungin merkittävimmät tytäryhteisöt ovat Parkanon Vesi Oy, Parkanon Vuokratodit Oy, Kehitys-Parkki Oy, Parkanon Jäähalli Oy, Lupinet Oy, Parkanon Teollisuustalo Oy, Kiinteistö Oy Parkanon Paloasema, Kiinteistö Oy Väistön Ryhmäkodit ja Parkanon Teollisuustalo Oy. Aktiivisen konsernihojauksen ja -valvonnan suorittaminen ei ole helppo tehtävä ja se vaatii em. yhtiöiden hallinnossa toimivilta luottamushenkilöiltä ja viranhaltijoilta tarkkaavaisuutta ja huolellisuutta. Parkanon kaupunginhallituksen kokousten vakioasiakohdaksi (-pykäläksi) on otettu yhtiöiden asiat, millä pyritään siihen, että kaupunginhallituksessa nousisivat käsiteltäväksi kaikki ajankohtaiset omistajaohjausasiat.

Kaupunginjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus asiantuntijaroolissa Parkanon Vuokratodit Oy:n ja Kehitys-Parkki Oy:n hallituksissa, mikä mahdollistaa tiedonkulun em. yhtiöiden asioista. Toimialajohtajat tai muut viranhaltijat eivät ole minkään yhtiöiden hallitustyöskentelyssä mukana. Tässä olisi kehityskohde, jolla aktiivista konsernihojausta ja valvontaa voitaisiin parantaa. Tämä ei tarkoita, että luottamushenkilöiden roolia yhtiöiden hallinnossa väheksyttäisiin millään tavalla. Yhtiöiden hallitusten asiantuntijajäsenyydet tulisi ottaa harkintaan ja täydentää esim. Parkanon Vesi Oy:n hallitusta teknisellä johtajalla.

7) Tarkastuslautakunta suosittaa, että tilinpäätöksessä kiinnitettäisiin tarkempaa huomiota tavoitteiden toteutumisen kuvaamisessa, mm. teknisen toimen ja konserniyhtiöiden osalta.

Talousarvion käyttötalousosiota parannetaan vuoden 2024 talousarvioon. Erityisesti tavoitteiden asetantaa ja seurantaa selkiytetään.